

[Dohrmann]

kommer ud i virksomhederne. Bortset fra de enkeltstående tilfælde, jeg nævnte, findes der tusinder af danske virksomheder, hvor man finder ud af det i fællesskab, og det mener jeg som sagt er prisværdigt, og jeg mener også, det er godt, at Arbejdstilsynet giver råd og vejledning.

Jeg vil slutte med, som jeg indledte, at sige, at stort set må dansk arbejdsmiljøpolitik betegnes som tilfredsstillende.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Lad mig starte med at citere Thomas Nielsen: »Vi har sejret ad helvede til.« Det indtryk kunne man få, når man læser ministerens redegørelse.

Man kan vælge at være i det gode lune – det vil jeg starte med – og læse redegørelsen, som om det, nogle arbejdsgivere har kaldt »venstrefløjens kæphest«, nemlig arbejdsmiljø, efter en snes års kamp har fået en så stor gennemslagskraft, at den kapitalprogressive arbejdsminister kommer med en redegørelse, der anerkender, at man ikke kan komme uden om kravet om et godt arbejdsmiljø, og at et dårligt arbejdsmiljø ligefrem kan skade den enkelte virksomheds profit. Det er da et godt skifte.

Vi er under alle omstændigheder vidne til et verbalt omsving hos den borgerlige regering, som tidligere har haft den opfattelse, at arbejdsmiljø og vækst var modsætninger, og at et bedre arbejdsmiljø forringer erhvervslivets konkurrenceevne. Med denne mere traditionelle opfattelse fik Dansk Arbejdsgiverforening omkring 1980 gennemført et krav om costbenefitberegninger, som var med til at forhindre arbejdsmiljøforbedringer.

Indebærer redegørelsen, at Dansk Arbejdsgiverforening og Det Konservative Folkeparti har opgivet kravet om costbenefitberegninger i forbindelse med behandling af nye arbejdsmiljøregler i Arbejdstilsynet? Det ville glæde mig, hvis det var tilfældet – for nu igen at være positiv.

Redegørelsen kan imidlertid også læses som et industripolitisk udspil. Det er selvfølgelig positivt, at der peges på udvikling af nye produkter og processer, som er mindre sundhedsfarlige. Her burde også være nævnt udvikling af mindre sundhedsfarlig arbejdsorganisering, således at ikke kun teknikken, men hele teknologien blev gjort mindre

sundhedsfarlig. Ud fra arbejdsministerens egen målsætning ville det også have haft betydning ved systemeksport.

Det er ikke rigtig klart, om tyngdepunktet skal lægges på arbejdsmiljøforbedringer eller på vækst af eksportmuligheder, altså ren teknologiudvikling. Her kan de svenske erfaringer gøre én meget betænkelig. Her anvendes foruden de 100 mill. kr. til egentlig arbejdsmiljøforskning 500 mill. kr., beregnet til forskning og udvikling under en arbejdsmiljøsynsvinkel. Reelt har det udviklet sig til en traditionel offentlig støtte til teknologiudvikling, hvor private konsulentfirmaer blot giver projekterne en anelse arbejdsmiljøsminke. Kunne en sådan udvikling finde sted i Danmark, og hvordan vil arbejdsministeren forhindre, at det sker?

I redegørelsen står der, at Danmark er førende på arbejdsmiljøområdet, og der er da også mange ting, der er bedre i Danmark end i udlandet. Men der er så sandelig også ting, der er værre. Dokumentation er der ikke meget af. Et forbud mod anvendelse af kvartssand til sandblæsning blev gennemført i England allerede i 1948 og i Danmarks nabolande i 1970'erne. Et muligt forbud i Danmark kommer måske engang i 1987, skønt vi alle ved, at det kan medføre silikose.

Anvendelsen af kadmiumholdige loddemidler har været forbudt i Danmark siden 1975. Alligevel anvender mange hundrede virksomheder disse loddemidler, og det synes ikke rigtig, som om der indtil nu har været politisk vilje til en effektiv indsats, nemlig et supplerende forbud i forhandlerledet. Jeg vil spørge, om ministeren med den ændrede holdning til arbejdsmiljø vil sørge for, at det kommer på plads.

Den danske elektronikindustri er tilbagestående i forhold til USA og Sverige med hensyn til anvendelse af vandopløselig flussmidler, så organiske opløsningsmidler kan undgås. Det regner jeg med at der bliver rettet på nu.

Howdan går det med arbejdsmiljøforskningen? I 1985 fik Arbejdstilsynet kun 7 mill. kr. til forskning i arbejdsmiljøproblemer mod omkring 100 mill. kr. i Sverige. Jeg mener, at et så lille beløb til forskning er utilstrækkeligt, og det sikrer i hvert fald ikke grundlaget for, at vores viden i Danmark på arbejdsmiljøområdet bliver så god, som den